Synodo, neque in secunda hodie habetur. Est aliquid simile in Canonibus Nicænis versis ex Arabico, *c.* 76.

¶ PITH. [1] *Placuit.*] Vide Chron. Slavor. *p.* 132.

II. GREGORIUS I. Joanni Ravennati Episcopo, *lib.* 4. *Epist.* 1. [an. 594. *Romæ in Æmiliam.*]

Monasterii districtionem, & Ecclesiasticum ministerium quilibet simul tenere non potest.

[b] Ivo, *p.* 3. *c.* 18. [c] *al.* officiis. [d] *al.* obsequio.

NEmo potest [b] & Ecclesiasticis obsequiis [c] deservire, & in Monachica regula ordinatè persistere: ut ipse Monasterii districtionem teneat, qui quotidie in ministerio [d] Ecclesiastico cogitur permanere.

III. *Item* INNOCENTIUS I. ad Victricium, *Epist.* 2. *c.* 10. [an. 404. *Romæ in Galliam.*]

Monachi, qui ad Clericatum promoventur, à priori proposito discedere non debent.

[e] Polyc. *ibid.* Ansel. *l.* 5. *c.* 67. [f] *al.* deviare.

DE Monachis [e], qui diu morantes in Monasteriis, si [2] posteà ad Clericatûs ordinem pervenerint, statuimus non debere eos à priore proposito discedere [f] [3].

¶ PITH. [2] *Si.*] Delent Cresc. & 4. V. C. [3] *Discedere.*] 3. V. C. *deviare.* Vide Centur. *tom.* 4. *p.* 500. & *lib.* 1. Capitul. *c.* 27.

GRATIAN. „ SI ergo (sicut Innocentius definit) à suo proposito eis „ discedere non licet: & sicut Gregorius testatur, in Monas„ stica regula devotè persistere, & Ecclesiasticis obsequiis si„ mul deservire non possunt; patet, quòd parochianis Eccle„ siis Monachi præsici non possunt.

IV. *Item* HIERONYMUS ad Riparium Presbyterum, adversùs Vigilantium. [an. 406. *è Palæstina in Galliam.*]

Monachus non habet officium docentis, sed plangentis.

[g] Polyc. *ibid.* Ansel. *l.* 7. *c.* 128. Ivo, *p.* 7. *c.* 128. Pann. *l.* 3. *c.* 176. [h] *al.* Doctoris.

MOnachus [g] non docentis [h] sed plangentis habet officium: qui vel se, vel Mundum lugeat, & Domini pavidus præstoletur adventum.

V. IDEM ad Paulinum, de Institutione Monachi, *Epist.* 13. [an. 394. *è Palæstina in Italiam.*]

In populari frequentia Monachi esse non debent.

[i] Ivo, *p.* 7. *c.* 2. Pann. *l.* 3. *c.* 175. [k] *al.* decipi Christianum. Quem. *orig.*

SI cupis [i] esse, quod diceris, Monachus, id est, solus; quid facis in urbibus, quæ utique non sunt solorum habitacula, sed multorum? *& infrà.* §. 1. Habeto simplicitatem columbæ, ne cuiquam machineris dolos; & serpentis astutiam, ne aliorum supplanteris insidiis. Non multùm distat in vitio, vel decipere posse, vel decipi. Christianum, quem [k] senseris tibi aut semper, aut crebrò de nummis loquentem (exceptâ eleëmosynâ, quæ indifferenter omnibus patet,) institorem potiùs habeto, quàm Monachum. Præter victum & vestitum, & manifestas necessitates nihil cuiquam tribuas: ne filiorum panem canes comedant.

VI. IDEM ad Heliodorum de Laude vitæ Solitariæ, *Epist.* 1. [an. 372. *è Chalcide in Italiam.*]

Monachus pascitur, Clerici pascunt.

[l] Polyc. *ibid.* Ansel. *l.* 7. *c.* 123. [m] 1. *Cor.* 12. [n] Habetur in Comm. *ad c.* 3. Isaiæ. [o] Deuteron. *p.* 5. [p] 3. *Reg.* 14.

ALia causa est [l] Monachorum, alia Clericorum. Clerici pascunt oves, ego pascor: illi de altario vivunt, mihi quasi infructuosæ arbori securis ponitur ad radicem, si munus ad altare non defero. *& infrà.* §. 1. Mihi ante Presbyterum sedere non licet. Illi, si peccavero, licet me tradere [m] Satanæ in interitum carnis: ut spiritus salvus sit in die Domini Jesu.

VII. IDEM ad Rusticum [n]. [imò *ad c.* 3. Isaiæ, an. 406. *in Palæstina.*]

Non licet aliquid Monachis agere sine Presbyterorum consilio.

ECclesia [o] habet Senatum cœtum Presbyterorum: sine quorum consilio nihil Monachis agere licet. Roboam [p] filius Salomonis ideò perdidit Regnum, quia noluit audire Presbyteros suos. Senatum quoque Romani habebant, cujus consilio cuncta agebant: & nos habemus Senatum nostrum, cœtum Presbyterorum.

¶ CORR. ROM.] Apud B. Hieronymum in Commentariis *ad c.* 3. Isaiæ, unde hoc Caput videtur acceptum, hæc leguntur: *Roboam filius Salomonis ideò perdidit Regnum, quia noluit audire Presbyteros. & paulò inferiùs. Senatus quoque consulta dicuntur; & Principes quondam Romani Consules appellati sunt, vel à consulendo civibus, vel ab agendo cuncta consilio. Et nos habemus in Ecclesia Senatum nostrum, cœtum Presbyterorum.*

VIII. *Item* EUGENIUS Papa. [fortè an. 826. *Romæ.*]

Secundùm etymologiam nominis, Solitariam vitam ducat Monachus.

[q] Ansel. *l.* 5. *c.* 75. & *l.* 6. *c.* 213.

PLacuit [q] communi nostro Concilio, ut nullus Monachorum pro lucro terreno de Monasterio exire nefandissimo ausu præsumat, neque pœnitentiam dare, neque filium de baptismo accipere, neque baptizare, neque infirmum visitare, neque mortuum sepelire, neque ad Ecclesiam seculârem transire, neque aliis qualibuscumque negotiis sese implicare: sit Claustro suo contentus: quia sicut pisces sine aqua, caret vitâ; ita sine Monasterio, Monachus. Sedeat itaque solitarius, & taceat: quia Mundo mortuus est, Deo autem vivit [r]. §. 1. Agnoscat nomen suum: Monos enim Græcè, Latinè est unus: achos Græcè, Latinè tristis, sonat. Inde dicitur Monachus, id est, unus tristis. Sedeat ergo tristis, & officio suo vacet.

[r] vivus.

¶ CORR. ROM.] Anselmus etiam citat ex Decretis Eugenii, & ex eodem habetur in vetusto Decretorum libro.

IX. *Item* PASCHALIS II. Victori Bononiensi Episcopo. [c. an. 1102. *Romæ in Æmiliam.*]

Absque Episcoporum consensu Episcopalia jura Monachi non usurpent.

[s] Anfel. *l.* 5. *c. ult.*

PErvenit ad nos [s] (unde valdè miramur) quòd quidam Monachi, & Abbates in parochia vestra contra sanctorum Patrum decreta Episcopalia jura, & officia sibi arroganter vendicant: videlicet pœnitentiam, remissionem peccatorum, reconciliationem, decimas, & Ecclesias: cùm absque proprii Episcopi licentia, vel Apostolicæ Sedis autoritate hoc nullatenus præsumere debeant: sicut in Calchedonensi Concilio [t] de hujusmodi à sanctis Patribus cautum est, & sub anathematis vinculo Monachis omnibus prohibitum. Mandamus itaque Dilectioni tuæ, ut eos convenias, & ne talia deinceps præsumant, omnino prohibeas.

[t] Infrà *eâd. qui verè.*

X. *Item* CALIXTUS Papa II. [an. 1123. *Romæ.*]

De eodem.

INterdicimus etiam Abbatibus, & Monachis publicas pœnitentias dare, infirmos visitare, & unctiones facere, & Missas publicas cantare. Chrisma, & oleum, consecrationes altarium, Ordinationes [u] Clericorum ab Episcopis accipiant, in quorum parochiis manent.

[u] *al.* Ordines.

XI. *Item* ALEXANDER II [4]. [c. an. 1067. *Romæ in Tusciam.*]

Monachi inter Claustra morantes, Clericorum officia exteriùs non ministrent.

[x] Ivo, *p.* 7. *c.* 151.

JUxta Calchedonensis [x] tenorem optimi Concilii Monachis, quamvis religiosis, ad normam Sancti Benedicti intra Claustrum morari præcipimus: vicos, castella, civitates peragrare prohibemus [y]: & à populorum prædicatione omnino cessare censuimus: nisi fortè quis de suæ animæ salute sollicitus, ut eorum habitum assumat, eos intra Claustrum consulere voluerit.

¶ PITH. [4] *Alexander II.*] Add. V. C. *Clero & populo Florentino.*

[y] *Prohibemus.*] V. C. *prohibuimus.*

XII. *Item* EX CONCILIO CALCHEDONENSI, *c.* 4. [an. 451. *in Bithynia.*]

Monachi, qui sunt in civitatibus, Episcopo debent esse subjecti.

[y] Concord. Cap. *l.* 3. *c.* 25. Polyc. *l.* 2. *tit.* 1. & *l.* 4. *tit.* 24. Ansel. *l.* 5. *c.* 54. Ivo, *p.* 7. *c.* 1. Pann. *l.* 3. *c.* 174. [z] *al.* Ecclesiasticis. [a] *al.* conscientia. παρὰ γνώμην.

QUi verè [y], puréque solitariam eligunt vitam, digni sunt convenienti honore *a. & infrà.* §. 1. Eos verò, qui per civitates singulas, seu possessiones in Monasteriis sunt, placet nobis Episcopo esse subjectos, & quieti operam dare, atque observare jejunia, & orationes, in locis, in quibus semel se Deo devoverunt, permanentes: & neque communicare β Ecclesiasticas [z], neque seculares aliquas attrectare [a] actiones, relinquentes propria Monasteria: nisi fortè jubeantur propter urgentes necessitates ab ipsius civitatis Episcopo. Et neminem servorum suscipi in Monasterium, ut sit cum eis Monachus, nisi cum domini proprii licentia [a]. Prætereuntem verò hæc decrevimus extra communionem esse, ne nomen Domini blasphemetur.

§. 2. Convenit verò civitatis Episcopo curam, solicitudinémque necessariam Monasteriis exhibere.

¶ CORR. ROM. *a Honore.*] Sequitur continenter *cap. quidam Monachorum, infrà* XVIII. *q.* 2. quod est ex eadem prisca versione, atque Caput hoc.

β *Et neque communicare.*] Græcè est, μήτε δὲ ἐκκλησιαστικοὺς, μήτε βιωτικοὺς πράγματα, ἢ ἐπικοινωνεῖν, id est, *neque Ecclesiastica, neque seculâria negotia turbare, vel iis se immiscere.*

¶ PITH. [6] *Attrectare.*] Deest in V. C.

HIS ita respondetur. Autoritas illa Nicænæ Synodi prohibet Monachos de Monasteriis exire, & per Capellas mortuorum sepulturas celebrare: confluere videlicet more Clericorum ad cujuslibet exequias celebrandas. Ceterùm si apud Monasterium aliquis semetipsum tumulari voluerit, non est prohibendus. Unde scribit

GRATIAN. „ „ „ „ „

XIII. GREGORIUS I. Joanni Episcopo de Urbe Veteri, *lib.* 1. *Epist.* 12. [an. 590. *Romæ in Tusciam.*]

Missæ celebrari, & Mortui sepeliri in Monasterio non prohibentur.

[b] Polyc. *ibid.* Ansel. *l.* 5. *c.* 66. *Hic aliquot Epistolæ verba omittuntur.* [c] *al.* Georgii.

AGapitus Abbas [b] Monasterii Sancti Gregorii [c] insinuavit nobis plurima se à vestra Sanctitate gravamina sustinere: quòd in eodem Monasterio Missas prohibeas celebrari: Mortuos etiam ibidem interdicas sepeliri. A qua inhumanitate vos hortamur suspendi: & sepeliri ibidem Mortuos, Missas celebrari, nulla ulteriùs habita contradictione, permittas.

XIV. IDEM Januario Caralitano Episcopo, *lib.* 3. *Epist.* 9. [an. 593. *Romæ in Sardiniam.*]

Non sunt cassandæ piæ voluntates Defunctorum.

[d] XIII. *q.* 2. *ultima.*

ADmonere [d] te volumus, ne piæ vivorum, aut Defunctorum voluntates tuâ (quod absit) remissione cassentur.

XV. *Item* GELASIUS Papa [7]. [fortè c. an. 494. *Romæ.*]

Testatoris arbitrium servari oportet.

[e] XIII. *q.* 2. *ubicumque.*

COnsideratio Ecclesiasticæ utilitatis hoc postulat, ex justa dispositione *a* Testatoris servandum arbitrium.

¶ CORR. ROM. *a Dispositione.*] In vetustis exemplaribus legitur, *dispensatione.*

¶ PITH. [7] *Papa.*] Add. V. C. *Laurentio.*

XVI. *Item* EX CONCILIO TRIBURIENSI, *c.* 15. [an. 895. *in Germania.*]

De eodem.

UBicumque [e] facultas rerum, & opportunitas temporum suppetit, &c. [sicut in eodem Capite suprà legitur in Causa eorum, qui de diœcesi ad diœcesim transierunt.]

¶ CORR. ROM.] In aliquot vetustis codicibus Caput hoc conjunctum est superiori.

GRATIAN. „ ECCE his autoritatibus patet, quòd si quis apud Mona„ sterium sepulturam sibi eligere voluerit; liberè à Monachis „ potest sepeliri. Unde liquidò colligitur prohibitionem il„ lam Nicænæ Synodi propter improbitatem circumvagantium „ esse factam. Unde legitur

XVII. IN CALCHEDONENSI CONCILIO, *c.* 23. [an. 451. *in Bithynia.*]

Monachi, qui sine licentia Episcopi vagantur, ad propria loca redire cogantur.

QUidam Monachi nihil habentes sibi injunctum à proprio Episcopo, interdum verò etiam illi, qui ab eo fuerant excommunicati, veniunt ad Regiam civitatem Constantinopolitanam: & in ea perturbationes tranquillitati Ecclesiasticæ inferunt, & diverforum domos corrumpunt. Statuit igitur sancta Synodus hos primùm commoneri *a*, ut exeant à Regia civitate: demum eos invitos dejici, ac inde per Defensorem compelli, ut ad sua loca redeant.

¶ CORR. ROM. *a Commoneri.*] In hac potissimùm postrema parte videtur de industria versio prisca in epitomem redacta. Integer Canon sic habet.

Ἥλθον εἰς ἀκοὰς τῆς ἁγίας συνόδου, ὡς κληρικοί τινες τῷ μονάζοντες μηδὲν ἐγκεχειρισμένοι ὑπὸ τῆ ἰδίᾳ ἐπισκόπῃ, ἔτι δὲ ὄντες τῷ ἀκοινώνητοι γενόμενοι παῤ αὐτῇ, καταλαμβάνοντες τὴν βασιλεύουσαν Κωνσταντινούπολιν, ἐπὶ πολὺ ἐν αὐτῇ διατρίβουσι, ταραχὰς ἐμποιοῦντες, τῷ θορυβοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀναταράσσοί τε οἴκους τινῶν. ὥρισεν τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος, τοὺς τοιούτους ὑπομιμνήσκεσθαι μὲν περίτερον διὰ τὴ ἐκδίκου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης ἐκκλησίας ἐπὶ τὸ ἐξοδεῦσαι τῆς βασιλευούσης πόλεως. εἰ δὲ τοῖς αὐτοῖς περίγραφοιεν ἐπιμένειν ἀναισχυντοῦντες, τῷ ἀκοινώνητοι αὐτῆς, διὰ τὸ αὐτὸ ἐκδίκῳ ἐκδάλλεσθαι, τῷ τῶν ἰδίων καταλαμβάνειν τόπων. *id est.*

Pervenit ad aures sanctæ Synodi nonnullos Clericos & Monachos, quibus nihil à proprio Episcopo commissum est, quibúsque interdum etiam ab eo communione est interdictum, ad Regiam Constantinopolim se conferentes, diu in ea morari, tumultus excitantes, & statum Ecclesiasticum perturbantes, ac domos nonnullorum subvertere. Statuit igitur sancta Synodus hujusmodi homines primùm quidem per Defensorem sanctissimæ Constantinopolitanæ Ecclesiæ admoneri, ut ex Regia civitate exeant: deinde verò, si impudenter agentes iisdem negotiis hærere perseveraverint, ipsos etiam invitos per eumdem Defensorem ejici, & ad propria reverti loca.

[f] *al.* Salonitano. *al.* Solatino. [g] Polyc. *l.* 4. *tit.* 24. Ansel. *l.* 7. *c.* 193. [h] *al.* Probianum. [i] *fortasse* Rythymna.

XVIII. *Item* PELAGIUS Papa Paulino Solitario [f]. [fortè c. an. 557. *Romæ in Dalmatiam.*]

Monachi circumvagantes per Defensores sunt compellendi.

PRobinum [g] Phariæ *a*, & Milianum, atque Probinianum [h], vel alios Pseudomonachos Joanni Defensori præcipimus, ut eos debeat detinere: quatenus, si quam desiderant fuæ contentionis rationem cognoscere, ad nos, ut informentur, debeant exhiberi. Certè, si fola obstinatione ab Ecclesiastico corpore sunt scissi, in Reatina [i] (sicut petiti) insula ut exulent, prædicto Defensori duximus injungendum.

¶ CORR. ROM. *a Phariæ.*] Sic est emendatum ex Anselmo, & Polycarpo, cùm antea legeretur, *Samariæ.* Est autem Pharia civitas Dalmatiæ.

XIX. *Item* LEO Papa I. ad Theodoritum Episcopum Cypri, *Epist.* 61. al. 63. [an. 453. *Romæ in Orientem.*]

Nullus Monachus præter Domini Sacerdotes audeat prædicare.

[k] Burch. *l.* 2. *c.* 158. [l] *al.* regionis.

ADjicimus [k] illud etiam, quod nobis propter improbitatem quorumdam Monachorum religionis [l] vestræ verbo mandastis per Vicarios nostros: & hoc specialiter statuentes, ut præter Domini Sacerdotes nullus audeat prædicare, sive Monachus, sive Laicus ille sit, qui cujuslibet scientiæ nomine glorietur.

GRATIAN. „ ECCE in hoc Capite & vitium est expressum, & gene„ rali constitutione evacuatum. Quòd verò pœnitentiam da„ re prohibentur, inde est, quia nulli Sacerdotum licet al„ terius parochianum ligare, vel solvere. Monachi autem, „ & si in dedicatione sui Presbyteratûs (sicut & ceteri Sacer„ dotes) baptizandi, prædicandi, pœnitentiam dandi, pec„ cata remittendi, beneficiis Ecclesiasticis perfruendi ritè po„ testatem accipiant, ut ampliùs, & perfectiùs agant ea, quæ „ Sacerdotalis officii esse sanctorum Patrum constitutionibus „ comprobantur: tamen executionem suæ potestatis non ha„ bent, nisi à populo fuerint electi, & ab Episcopo cum con„ sensu Abbatis ordinati. Ecclesiasticas verò, atque seculares „ actiones attrectare prohibentur, ut non præsumant sibi pa„ trocinia causarum, nisi ab Episcopo commoniti fuerint, nec „ seculâribus causis occupentur, ut redideant cognitores di„ rimendarum litium. Unde scribit „

XX. PELAGIUS Antoninæ [8] Patriciæ, & Deciæ. [c. an. 580. *Romæ.*]

Monachus Defensor fieri non debet.

[m] Ivo, *p.* 7. *c.* 23. [n] *al.* aliud.

DE præsentium Portitore [m], quòd Defensor factus non est, nulla vobis animi molestia sit: quia verè satis amarissimum habeo de isto proposito ad illud [n] officium homines deduci, in quo nullo modo, quæ à Monachis Deo promissa sunt, valeant adimpleri. Omnimoda enim est illius habitûs, & istius officii diversitas. Illic enim quies, oratio, labor manuum; at hic causarum cognitio, conventiones, actus, publica litigia, & quæcumque vel Ecclesiastica instituta, vel supplicantium necessitas posci. Faciat autem Deus, ut tales sint hi, qui vel à nobis in isto habitu nutriuntur, vel in Monasteriis crescunt; ut provecta ætate, & vitâ probatâ, non ad litigiorum officia, sed ad Sacerdotium valeant promoveri.

¶ PITH. [8] *Antoninæ.*] Sic etiam V. C.

GRATIAN. „ GELASIUS tamen (sicut in tractatu de promotionibus „ Clericorum invenitur [o], in Capitulo illo, *Monachus novitius, &c.*) permittit illos ex dispensatione fieri Defensores. „ Quòd verò Sacerdotalium officiorum potestatem habeant, „ testatur dicens „

[o] *Dist.* 77. *c. ult.* 2. *Part.*

XXI. AMBROSIUS.

Clericorum officia celebrare Monachi Presbyteri non prohibeantur.

[p] 1. *Cor.* 9.

DOctos, ac probos Monachos Presbyterii honore dedicatos, baptizare, prædicare, pœnitentiam dare, debita miseris laxare, & decimarum, primitiarum, oblationum vivorum & mortuorum portione justa perfrui debere moderata dispensatione commendamus; ut juxta Apostolum [p], de altario, cui serviunt, viventes per obsequium Dominicæ plebis panem & vinum immaculata benedictione transforment in corpus & sanguinem Domini nostri Jesu Christi.

¶ CORR. ROM.] Apud B. Ambrosium nihil tale est inventum: & videtur Autoris alicujus longè recentioris.

XXII. *Item* INNOCENTIUS. [fortè c. an. 1119. *Romæ.*]

Beneficiis Ecclesiasticis Monachus Presbyter liberè perfruatur.

[q] Ansel. *l.* 7. *in fine.* [r] *al.* justo canone.

SI Monachus ad Clericatum promoveatur; beneficia pleniter, & annonæ, & decimæ donentur, absque ulla minoratione, & dilatione; ut quantò meliùs possit, juxta possibilitatem suam, quando necessitas extiterit, ad opera Ecclesiastica, & ipsam restaurandam Ecclesiam adjutorium faciat.

XXIII. *Item* GREGORIUS.

De eodem.

MOderamine [q] Apostolicæ autoritatis decernimus, ut Monachi, si Presbyterii honore dedicati sunt, cum ligandi solvendique potestate, decimarum, primitiarum, oblationum, donationum, quæ fiunt pro vivis, & pro defunctis, portionem juxta Canonem [r] ad suam, proximorúmque utilitatem merito perfectioris justitiæ non minùs, quàm ceteri Sacerdotes laudabiliter sibi vendicent.

XXIV. IDEM. [fortè in Conc. Nemausensi *c.* 3. an. 1096. *in Gallia.*]

Clericorum officia Monachi Presbyteri liberè administrent.

[s] Ansel. *ibid.*

EX autoritate [s] hujus Decreti (quod Apostolico moderamine, & pietatis officio à nobis est constitutum) Sacerdotibus Monachis Apostolorum figuram tenentibus liceat prædica-